

ADVIES

Dossiernr: MD.05

Advies van het College voor Geschillen Medezeggenschap Defensie aan de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee (Kmar) naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

de commandant van het district Kmar XXX

en

de medezeggenschapscommissie XXX

gerezen geschil met betrekking tot interpretatie van de reikwijdte van artikel 27, eerste lid, sub c. van het Besluit Medezeggenschap Defensie (BMD) een en ander in verband met de inzet van ME pelotons tijdens de jaarwisseling.

Verloop van de procedure

Ingevolge operatiebevel 20235/66239 van 1 oktober 1999 (confidentieel) van de Bevelhebber der Koninklijke Marechaussee (hierna: de Bevelhebber) is aan de districtscommandant Kmar XXX (hierna: de commandant) opdracht verleend zijn ME pelotons van het district opgeleid, met juiste uitrusting en in het voorgeschreven tenue op 31 december 1999 gereed te hebben op een locatie op de luchthaven Schiphol voor inzet bij mogelijke ongeregeldheden op de luchthaven of elders in het land.

Tijdens een op 23 december 1999 gehouden overlegvergadering heeft de MC zich op het standpunt gesteld dat door het nog niet ter beschikking hebben van bovenbenenbeschermers de ME niet ingezet kon worden tijdens het millennium.

Op 27 december 1999 heeft de commandant de MC bericht wel tot inzet over te zullen gaan. Als motivering voor zijn besluit geeft de commandant dat de beschermingsmiddelen voor de bovenbenen ook bij een aantal pelotons van de politie (nog) ontbreken. Het vanwege het ontbreken van de extra bescherming niet inzetten van de pelotons Me acht hij niet opportuun. Tot het moment van levering neemt de commandant, als werkgever, de verantwoordelijkheid voor deze mindere bescherming.

Eveneens op 27 december 1999 heeft de MC, door tussenkomst van het advocatenkantoor Bosselaar & Strengers, gedreigd met een kort geding wanneer niet zou worden bevestigd dat de pelotons van het district niet ter beschikking zouden worden gehouden op de werkplek en niet zouden worden ingezet tijdens de jaarswisseling.

Bij brief van 29 december aan de commandanten van de districten XXX en XXX heeft de Bevelhebber, onder verwijzing naar het gestelde in artikel 27, tweede lid van het BMD, medegedeeld dat de inzet van de krijgsmacht geen onderwerp van medezeggenschap is. Ongeacht de uitkomst van overleg over onderwerpen die te maken hebben met de inzet van de bijstandseenheden Kmar, staat de inzet van de Kmar op zich zelf buiten kijf. De Bevelhebber is van mening dat de veiligheid van de bijstandseenheden die niet de beschikking hebben over de nieuwe bovenbeenbeschermers, voldoende gewaarborgd is, zodat zij operationeel inzetbaar zijn. In zijn brief deelt de Bevelhebber voorts mee dat de verantwoordelijkheid van de wijze van inzet bij hem ligt.

Mede als een gevolg van de in bedoelde brief gedane toezeggingen heeft de MC het aangezegde kort geding niet doorgezet.

Op 25 januari 2000 is het onderwerp van geschil aan de orde geweest tijdens een overlegvergadering. De MC heeft hierin naar voren gebracht dat de inzet de tijdens de jaarwisseling in strijd is geweest met het BMD. De MC heeft tevens verzocht het geschil aan te bieden aan de Bevelhebber.

Bij brief van 18 april 2000 heeft de commandant het geschil aangeboden aan de voorzitter van het College voor Geschillen, zulks door tussenkomst van de Bevelhebber.

Een op verzoek van de Directie (D)VAB/AV van het ministerie van Defensie, door het Bureau TROM van de Bevelhebber ondernomen bemiddelingspoging heeft niet tot een wenselijk resultaat geleid.

Bij schrijven van 27 september 2000 heeft de Bevelhebber het geschil aangeboden aan het College met het verzoek hem terzake te adviseren over de vraag of de commandant bevoegd was zijn peloton ME ter beschikking te stellen van de Directeur Operatiën (DOKmar) in de periode van de afgelopen jaarwisseling.

Standpunten van partijen

De MC is van mening dat het besluit om het peloton ME tijdens de jaarwisseling gereed te hebben voor inzet zonder bovenbeenbescherming, een maatregel is als bedoeld in artikel 27 van het BMD. Over een dergelijke maatregel dient, volgens de MC, haar advies vooraf te worden gevraagd. In afwachting daarvan stond het de commandant niet vrij de maatregel te nemen (artikel 30, eerste lid BMD). Weliswaar is, aldus nog steeds de MC, het inzetten van de ME of het gereed houden voor zulke inzet geen maatregel als bedoeld in artikel 27, maar nu die inzet te maken heeft met de veiligheid van het in te zetten personeel gezien het ontbreken van de genoemde bescherming, valt de inzet en het gereed hebben daarvoor, aan te merken als een maatregel ex artikel 27, eerste lid onder c.

De commandant stelt zich daarentegen op het standpunt dat het operatiebevel van de Bevelhebber is aan te merken als een voorgenomen maatregel in de zin van het tweede lid, onder a van artikel 27 en prevaleert boven het gestelde in artikel 27, eerste lid, onder c van het BMD. De MC kan hierover dan ook geen advies uitbrengen. De commandant baseert die mening op het feit dat tot op dat moment de opleiding en training van de ME -waaronder het gebruik van het rieten schild - onder meer is gericht op het beveiligen van het bovenbeen.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een op 22 november 2000 gehouden hoorzitting. Het verslag van deze hoorzitting is aan dit advies gehecht en wordt geacht hiervan deel uit te maken.

Overwegingen van het College

Het College komt op grond van hetgeen schriftelijk aan hem is voorgelegd en op grond van hetgeen in de hoorzitting door partijen is verklaard, tot de volgende overwegingen.

Het gegeven dat de krijgsmacht in verband met haar taakstelling onder alle omstandigheden beschikbaar moet zijn, leidt tot zekere beperkingen van de medezeggenschap van het militair en burgerpersoneel van het ministerie van Defensie. In verband hiermee is medezeggenschap in bepaalde situaties (artikel 2) en ten aanzien van bepaalde onderwerpen (artikel 22) uitgesloten. Voorts maakt het besluit onderscheid tussen onderwerpen waarover met de medezeggenschap wordt overlegd en onderwerpen waarover aan de medezeggenschapscommissie adviesrecht toekomt. Dit laatste is geregeld in artikel 27 van het BMD.

Het besluit van de commandant de ME, uitgerust en in tenue gereed te hebben op 31 december 1999 te 19.00 uur op de Luchthaven XXX is geen maatregel waarvan het voornemen aan adviesrecht van de MC is onderworpen. Ook wanneer het gereed hebben op zich zelf te zien zou zijn als "maatregel", gaat het niet om een zodanige maatregel als bedoeld in artikel 27, eerste lid BMD. Immers, de maatregel betreft niet aangelegenheden op het gebied van de veiligheid. Aan de inzet zijn wel veiligheidsaspecten verbonden, doch dat maakt de maatregel nog niet tot een die zulke aangelegenheden betreft.

Het vorenstaande brengt mee dat naar het oordeel van het College over de inzet geen overeenstemming in de zin van artikel 30 van het BMD hoefde te worden bereikt.

Ten overvloede merkt het College op dat de mogelijkheid voor een MC een onderwerp, bijvoorbeeld met gebruikmaking van het initiatiefrecht, op de overlegagenda te plaatsen niet automatisch meebrengt dat daarmee, of daardoor, ook een adviesrecht ontstaat.

Advies

Het College adviseert de Bevelhebber te beslissen dat in onderhavige
aangelegenheid geen sprake is van een maatregel waarvan het voornemen aan
adviesrecht van de MC is onderworpen.

Den Haag, 27 december 2000